

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum
20 september 2024
Onze referentie
BZ2403533
Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij
27 september 2024
Plandatum/Deadline
Kamer
18 oktober 2024
Bijlage(n)
1

nota

Kabinetsappreciatie NL landenhoofdstuk Commissie
rechtsstaatrapport 2024

Aanleiding

- Op 24 juli jl. publiceerde de Commissie (CIE) haar jaarlijkse rechtsstaatrapport.
- Tijdens de RAZ van 19 november a.s. staat de landenspecifieke rechtsstaatdialog op de agenda en wordt o.a. het NL landenhoofdstuk uit het rechtsstaatrapport besproken. Indien aanwezig beantwoordt u dan vragen van EU-lidstaten (LS) over het NL landenhoofdstuk.
- De kabinetsappreciatie van het NL landenhoofdstuk wordt interdepartementaal afgestemd in de CoCo van 15 oktober en de MR van 18 oktober. Net als voorgaande jaren wordt de appreciatie ook ondertekend door de ministers van JenV, BZK, OCW en de staatssecretaris RB. De kabinetsappreciatie ligt parallel aan hen voor ter akkoord.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met bijgevoegde kabinetsappreciatie van het NL landenhoofdstuk uit het rechtsstaatrapport 2024.

Kernpunten

- De CIE constateert in het NL landenhoofdstuk dat NL op alle vier aanbevelingen uit het rechtstaatrapport van 2023 vooruitgang heeft geboekt. In het rapport van 2024 zijn vijf aanbevelingen opgenomen. Drie daarvan zijn nieuw en betreffen de werkomstandigheden in het justitiële stelsel, mediavrijheid en de opvolging van de Staatscommissie Rechtsstaat.
- In de kabinetsappreciatie wordt de Kamer voorzien van een reactie op het NL landenhoofdstuk en de aanbevelingen van de CIE aan de hand van de vier pijlers van het rapport: justitieel stelsel, anti-corruptiekader, mediapluriformiteit en *checks and balances*. Een samenvatting van de voorliggende appreciatie is opgenomen in een bijlage bij deze nota.
- Op deze kabinetsappreciatie hebben JenV, BZK, OCW en (voor een beperkt onderdeel) VWS de input geleverd.
- Het commissiedebat over de RAZ van 19 november a.s. staat gepland op 14 november a.s. De vaste commissie voor Europese Zaken heeft in de procedurevergadering van 26 september jl. besloten de behandeling van het landenhoofdstuk aan de relevante vakcommissies van de Kamer over te laten.

Toelichting

Datum
18 september 2024
Onze referentie
BZ2403533

CIE rechtsstaatrappport 2024 en de rechtsstaatdialogen in de RAZ

- Het CIE rechtsstaatrappport bevat een analyse van de rechtsstaat in de EU in brede zin, over alle LS afzonderlijk, en dit jaar voor het eerst over vier kandidaat-lidstaten (KLS).
- Op 13 september jl. werd al de kabinetsappreciatie van het horizontale (EU-brede deel) van het rechtsstaatrappport over de LS en de KLS aan de Kamers verzonden. Op basis van het horizontale (EU-brede) deel van het rechtsstaatrappport vond tijdens de Raad Algemene Zaken (RAZ) van 24 september jl. de jaarlijkse horizontale rechtsstaatdialoog plaats.
- Tijdens de RAZ van 19 november wordt o.a. het NL landenhoofdstuk uit het rechtsstaatrappport besproken. Ook de landenhoofdstukken over Malta, Polen en Oostenrijk zijn onderwerp van deze landenspecifieke rechtsstaatdialoog.
- Tijdens de landenspecifieke rechtsstaatdialogen in de RAZ zijn vragen van LS doorgaans beperkt tot de constatering van de CIE uit het rechtsstaatrappport. De vragen zijn zowel positief als meer kritisch van aard. Niet uitgesloten is dat LS ook vragen stellen over belangrijke rechtsstatelijke ontwikkelingen van na de publicatie van het rapport.

Aanbevelingen van CIE aan NL in rechtsstaatrappport 2024:

- inspanningen blijven leveren om personeelstekorten en moeilijke arbeidsomstandigheden in het justitieel stelsel aan te pakken;
- herziening van de regels inzake draaideurpraktijken waarbij voormalige ministers en staatssecretarissen betrokken zijn, met inbegrip van een afkoelingsperiode van twee jaar en beperkingen op betaalde activiteiten, afronden;
- strengere transparantieregels vaststellen voor lobbyactiviteiten voor leden van de regering en het parlement;
- het bestuur van publieke media versterken en hun vermogen om journalistieke normen handhaven, rekening houdend met de Europese normen inzake publieke media;
- zorgen voor een adequate follow-up van de aanbevelingen van de Staatscommissie Rechtsstaat, waarbij de rechtsbescherming van de burgers wordt versterkt.

Kamervragen over het CIE rechtsstaatrappport 2024 (NL landenhoofdstuk):

- N.a.v. de volgende vragen uit de Tweede Kamer heeft u, evenals de minister van OCW, toegezegd de kabinetsappreciatie over het NL landenhoofdstuk op korte termijn aan de Kamer te zullen verzenden:
- Tijdens het schriftelijk overleg over de RAZ van 24 september jl. verzochten leden van de PVV om deze kabinetsappreciatie uiterlijk 8 oktober aan de Kamer te verzenden (i.v.m. plenair debat Europese Raad 10-11 oktober) en stelden de leden van Volt vragen over de transparantieregels over lobbyen (beantwoord op 24 september jl.).
- De leden Omtzigt en Van Vroonhoven stelden op 31 juli jl. verschillende vragen over mediavrijheid en -pluralisme in NL n.a.v. constatering van de CIE in NL landenhoofdstuk van het rechtsstaatrappport (beantwoord op 2 september jl.).